

79-102. 11.521.

Megjelenik hetenként kétszer szerdán és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely Széchenyi-tér 9. sz.

1921
D.R.C. SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
ZEMPLÉN

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2000 K.
Egy hónapra . . . 700 K.
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilvántartás:
soronként 500 K.

POLITIKAI HIRLAP

Telefon:
(szerkesztőség)
42. szám.

FŐSZERKESZTŐ:
Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
(kiadóhivatal)
42. szám.

Zemplén vármegye közönségéhez.

A „Zemplén könyvnyomda és lapkiadó vállalat”-ot, néhai Borúh Elemér alapítását megvettük.

Ezen elhatározásunkban azon nemes, azon hazafias cél lebegett szemeink előtt, hogy a vállalatot, mely oly magasztos hivatást töltött be Zemplén vármegye kulturális életében, ismét annak a célnak szolgálatába állítsuk, melyet évtizedeken át annyi eredménnyel betöltött.

Az ősrégi sárospataki református főiskola könyvnyomdája mellett a „Zemplén” nyomda volt az, mely égő fátylaként évtizedeken át világitott Zemplén vármegye kulturális életének egén, mely soha nem volt csak haszonra tekintő üzleti vállalat, de amely előtt mindig és mindenkor a kultúra szolgálása volt a cél.

A Zemplén könyvnyomda s az abból kikerült műtermékek mindig büszkesége voltak Zemplén vármegyének: a nyomdát átvevő részvénytársaság szemei előtt a megvételnél egyedül az a cél lebegett, hogy a nyomdát arra a színvonalra emelje, melyen a háború, a forradalmak előtt állott, visszaadjuk annak a rendeltetésének, melyet a zempléni kultúra szolgálatában évtizedeken át oly hűen betöltött.

Vállalkozásunkhoz kérjük a vármegye közönségének szíves támogatását, mert csak így leszünk képesek elérni a célt, melyet magunk elé tűztünk.

Hazafias üdvözléssel:

Zemplén könyvnyomda és lapkiadó részvénytársaság:

Bernáth Aladár Thuránszky László
alelnök. elnök.

báró Maillot Nándor
báró Waldbott Frigyes
Illésházy Endre
igazgatók.

báró Waldbott Kelemen
dr. Mizsák József Fehér Andor
felügy. bizotts. tagok.

A régi mesgyn.

Uj formában, a régi cimbetűkkel, új nevekkel élén indul mai számával nehéz, de fontos útjára a Zemplén azzal a parancsoló akarással és erős eltökéléssel, hogy visszaállítsa a folytonosságot azzal a szellemmel, melyet még akkor szolgált, mikor a Keleti Beszkidek és a Vihorlát lánci által koszorozott integer Zemplénmegyének volt egy emberöltőn át megbecsült irányító és vezető orgánuma.

Amikor a nagy összeomláskor letörött a zászló s véresen omlottunk a földre, az erre következő gyászos idők s a forradalmi téboly rengései olyan szakadékokat tágitottak a Zemplénnek évtizedeken át ápolt tradícióin, amelynek mélysége elnyelt minden közösséget a régi szellemmel.

Ezt a szakadékok akarjuk eltömlni, annak mélységeit áthidalni, mikor a kiadóvállalat átdozatkésziségevel feltámasztott, új életre hívott Zemplén szerkesztését azzal a kijelentéssel kezdjük meg, hogy bőven akarunk meríteni abból az erkölcsi tőkéből, melyet a múlt évszázad hetvenes éveiben megindított Zemplén a józan és megfontolt konzervatívizmusnak, a megfontolt haladásnak, a magyar lelkiségnek fanatikus szolgálatával gyűjtött magának, a magyar jövőt néző erős hittel, évtizedek kitaró és következetes munkásságával.

Ezen a bázison állva valljuk elsősorban kereszténynek lapunk irányzatát. A keresztény erkölcs alapján állunk, de az ebben rejlő hatalmas erőt építő anyag gyanánt akarjuk fölhasználni.

Azt az erős meggyőződésünket fogjuk e lap hasábjain hirdetni, hogy a keresztény világfelfogás mindeneket átfogó gondolatához való törhetetlen ragaszkodás az egymás iránti szeretetet és megbecsülést jelenti és ellene mond minden erőszakoskodásnak és fitogtatásnak. Mi azt a keresztény erkölcsöt valljuk és hirdetjük, amely nem gyűlöletet, hanem megértést, szeretetet hirdet. És azt a kereszténységet fogjuk szolgálni, amely el akarja az utból hengeríteni a gyűlölködés és az egyenetlenkedés szikláját, amely a nemzet legválságosabb napjaiban gátat emelt a magyar és a magyar

közé, hogy az idők ködbeburkolt kapuin át ne juthassunk el a jövő felé.

Tendencia nélküli magyarságot fogunk hirdetni, a magyar élettel és a magyar szellemmel való azt a kapcsolatot, amely ezer esztendő útjain át mint harangkondulás kísérte végig a magyar nemzetet.

Támogatni fogjuk az építő munkát, azt a kormányzatot s annak élén azt a férfit, aki ebben a jobb jövőt építő munkásságban tisztán látja és láttatja a célt, amely felé haladnunk kell, aki fölismerte a szörnyű szédülésben élő nemzet érdekeit s aki providenciális államférfiúi nagyságával meg tudta akadályozni azt, hogy a magyar sors keréke nélkülünk, vagy ellenünk forduljon.

Nem a vak és a jelszavas politikát fogjuk istápolni, nem a sötétbeugróknak világot oltani, hanem annak a férfinak politikai céljait és tevékenységét fogjuk szolgálni, akire a mai nehéz helyzetből való kibontakozás nagy munkáját nyugodt lelkiismerettel és lehetet. t. bizni s aki a szélen állóknak nem engedi meg, hogy az ország belbékéjét feltorgassák.

Távol akarunk maradni a szélsőségek harcától, de soha nem fogjuk elmulasztani, hogy reá ne mutassunk, milyen veszélyeket hordoz magában az

osztálypolitika, amelynek ma is felremlő egyetlen eszköze: a terror s minden reménye az októberi söpredék.

Komoly időben, komoly feladatokhoz felkészülve állunk népünk kulturális, szociális és gazdasági követelése mellett szavunk egész súlyával s utalva a tekintélyrombolás veszélyeire, ahol az szükséges leend, támogatni fogjuk a közigazgatást a ma annyi odaadást és belátást kívánó nehéz hivatása teljesítésében.

Semmiféle jó ügy, egyetlen eszköz, célkitűzés, vagy feladat nem lesz nekünk idegen, ha ezek közel esnek annak a szűkebb területnek, Zemplén vármegyének és Sátoraljaujhely városának jóvoltához, amelyek szolgálatára vállalkoztunk.

A mai sajtóban annyira szokásos személyeskedések nem fognak bennünket sodrunkból kihozni, a célunk bevalloit, az utunk egyenes, apró kavicsok nem téríthetnek le arról.

Végül pedig midőn lapunkat a józanul ítélő, elfogulatlan közönség bírálata alá bocsátjuk, magunknak, akik hazafias kötelességérzetből munkatársainvá szegődtünk, erőt és lankadatlan buzgalmat s a jó ügy kívánta m. nél gyakrabbi ihletet kívánunk; a tisztelt olvasóközönségtől pedig azt kérjük, hogy a szükséges megértéssel, részessé bennünket jóakaró figyelmében.

A kormányzó Zemplénben.

Tállyán résztvesz hétfőn, vitéz Tállyai Miklós t. szakaszvezető, kedden Sárospatakon, vitéz Bárczy Miklós t. rokkant főhadnagy vitézi telekbe való beiktatásán. — Az ünnepségek programja.

Hódolatos tisztelettel, magyar vendégszeretettel és a lelkesedés minden bensőséges megnyilvánulásával várja az államiót, nagybányai Horthy Miklós kormányzót, az ősi Zemplénvármegye közönsége, Sárospatak és Tállya boldog örömtől átfűtött népe.

Hétfőn Zemplén történelmi földjére lép a forradalomban lezúllott erkölcsi tradícióink visszaállítója, aki a sok vihart látott kormányosnak minden félelmetes fizikai és erkölcsi erejével kormányozza a népek tengerén csapzott köteleket, tépett vitorlakkal és megviselt

bordákkal küzködő ezer éves bárkát az Oceán minden orkánjának, rémének, sötétségének és kísértéseinek ellenére is nyugalmat, enyhületet és vigaszt ígérő zöld partok felé.

És Rákóczi és Kossuth vármegyéjében, ahol sok helyütt föl van írva a megviselt falakra a magyar szenvedésnek és a magyar könyhullásnak sok-sok története, bús keserves históriája, Ő reá tekint most minden szem s egybeolvad a kiáltás: Magyarország kormányzója, üdvözlégy az ősi Zemplén földjén.

Egyes szám ára 100 K.

A beiktatás programja Tállyán.

A kormányzó hétfő délelőtt 9 órakor érkezik a tályai állomásra, ahol a vármegyei vitézi székkapitány jelentkezése után *Thuránszky László* főispán fogadja és *Bernáth Aladár* alispán tart ünnepi beszédet. Tállya község nevében pedig a községi főjegyző üdvözlő a kormányzót. Az állomásról bandedérium vezeti a kocsimenetet báró *Maillot Nándor* kastélyáig, ahol a báró a kastély bejáratánál, a kastély urnöje pedig a feljáromnál fogadják a kormányzót.

Délelőtt tíz órakor diszközgyűlés és az akkor szokásos formások mellett megy végbe vitéz *Tállyai Miklósnak* a br. *Maillot Nándor* által adományozott vitézi telekbe való beiktatása. Délben br. *Maillot* disztribúciót ad a kormányzó tiszteletére s mint házigazda mond felköszöntőt a kormányzóra.

Sárospatakon.

Másnap, kedden délelőtt 1/2 9 órakor Sárospatakra érkezik a kormányzó vitéz *Bárczy Miklós* t. rokkant főhadnagy beiktatására. Az állomáson gróf *Hoyos Viktor*, a sárospataki járás főszolgabírája üdvözlő a kormányzót s a fogadások után a kocsimenet a tanítóképző épületébe vonul. A diszközgyűlés d. e. 10 órakor lesz a szokásos formások mellett, mikor is *Payer Ferenc* püspöki helynök, apostoli protonotárius áldja meg a jelképező rögöket, a vitézt és családját. Egy órakor disztribúciót ad a kollégiumban, a melyen *Thuránszky László* főispán mond felköszöntőt a kormányzóra.

Bethlen itthon.

Üdvözljük Bethlen gróf miniszterelnököt a sikeres genfi kampányból való hazaérkezése s annak alkalmából, hogy nagy munkájának fáradalmait, mint *Károlyi László* gróf vendége, Ujhely közelében pihenni ki a radványi kastélyban.

Tavaszi óta ez a második nagy küzdelme Magyarország igazaiért a külső hatalmakkal szemközt. Májusban megnyerte a nagyantant bizalmát a magyar jogrendhez, hitelképességünkhöz és jóindulatát hitelgényeinket illetőleg. De akkor ez csak akadémikus siker lehetett, mert a realizálást a kisantant, Franciaországra támaszkodva, melyet érdekei a kisantanthoz huznak, tavasztól-őszig megakadályozta.

Bethlen gróf feladata tehát az volt, hogy a kisantantot is megnyerni próbálja a magyar állam gazdasági és pénzügyi talpraállítása ügyének. Kényes és nehéz feladat, mert meg kellett találnia Bethlennek a közös érdekek ama körzetét, amiben a kisantanttal, eltekintve egyéb nagy ellentéteinktől, szükséges megértenünk egymást s meg kellett tennie a közeledő lépést úgy, hogy a magyar önérzet, a nemzeti becsület a legkisebb csorbát se szenvedje.

Ily lépésre jó alkalmat adott a Népszövetség mostani ülészaka Genfben, tehát semleges területen s a kisantant vezető államférfiainak jelenléte. Bethlen István gróf élt e kínálkozó alkalommal, tárgyalásokat kezdett szomszédaink megbízottjaival és megnyugtató eredményt ért el minden irányban.

Meg vannak elégedve kisantanték, amiért Magyarország irányában a lojális szomszédviszony s a gazdasági boldogulás lehetőségeit különösen elő lehetett most készíteni ama békepolitika alapjain, melyet Bethlen irt a zászlájára. Elégedettek a nagyantant hatalmak is, mert Bethlen akciójában nemcsak Magyarország talpraállítását látják elérhetőnek, hanem a közep európai békés egyensúly helyreállítását is remélhetik Bethlen módszerével. De Magyarország szintén elégedett lehet az így kialakuló nemzetközi helyzetrel, mert ez nemzetünk számára a boldogulás új lehetőségeit s az elérendő eredményekhez a külső békét, belső nyugalmat egyaránt biztosítani látszik hosszú időre.

Trianon óta a békeállapot négy esztendőn át csak papiroson volt

meg. A valóságban ellenfelek vettek körül Magyarországot az egész vonalon. Ellenséges gyűrű, állig fölfegyverkezett hadak százezreivel vette körül államunk maradványát. Elzárták határainkat, kizárták a világforgalomból és sürűn ismétlődő határincidensekkel bizonytalanná tették a közéletet s lehetetlenné a nemzeti munkát nekünk is, önmagunknak is.

Bethlen iniciatívája szomszédainknak is kapóra jött, szívesen éltek a Bethlen nyújtotta alkalommal, hogy a realpolitika területén megértőleg találkozzán, a kölcsönös érdekek körét megállapítsák s ezt a szférát a „do ut des” elve alapján „adok, hogy adhass” ösrégi, mindenkor bevált módszerrel, minden jogos igény kielégítésére hasznosíthatóvá tegyék.

Miskolcon akarják életre kelteni a sárospataki jogakadémiát.

Nagy érdeklődés mellett folyt le okt. 3-án a tiszáninneni ref. egyházkerület őszi közgyűlése. A közgyűlésen *Révész Kálmán* püspök és *Dókus Ernő* főgondnok elnökölték. A tárgyalásra került ügyek között a legáltalánosabb érdeklődés a sárospataki jogakadémia szüneteltetéséről szóló elnöki bejelentést kísérte s a közgyűlés nagy lehangoltsággal vette tudomásul az elnöki bejelentést.

A bejelentéssel kapcsolatban élénk vitát provokált a gömör-tornai egyházmegye jayaslata, hogy az egyházkerület azonnal indítson tárgyalásokat abban az irányban, hogy a sárospataki jogakadémiát egyesítsék a miskolczi

evangelikus jogakadémiával s a két egyház közösen létesítsen Miskolcson egy teljesen felszerelt és teljes tanári karral működő jogakadémiát. Az egyházkerületi közgyűlés úgy döntött, hogy a kérdést egyelőre levette a napirendről, de a javaslat támogatói ennek dacára is kitartanak egyesítési eszméjük mellett s társadalmi uton igyekeznek híveket szerezni az egyesített protestáns jogakadémia ügyének.

A közgyűlés magáévá tette Puky Endre főispánnak arra vonatkozó javaslatát, hogy a kerület írjon föl a kormányhoz a jogakadémián a köteles hallgatás és a kolokviumok bevezetése érdekében.

Üzemi közgyűlés.

Éles támadás az üzemi bizottság és a közművek vezetősége ellen. Nem szavazták meg a szénbeszerzésre kért előleget.

Sátoraljaúj hely, okt. 4.

Zajos és viharos jelenetek között folyt le csütörtökön délután az üzemi képviselőtestület közgyűlése. Szokatlan volt és sok tekintetben visszatetsző ennek a közgyűlésnek lefolyása azért is, mert mostanában a nehéz időkhöz méltó komolyság és megértés jellemezte a városi közgyűlések lefolyását. Annak a három óránál tovább tartó szóradatnak, amely délután négy órától esti fél nyolc óráig öblösítette a termet, a huszadrésze is elég lett volna ahhoz az eredményhez, amelyhez a közgyűlés nagynehezen és rengeteg idővesztéssel eljutott. Szénparazlarsról lévén szó, az a sok felesleges energiapazarlás — megtakarítva, jó időre elég lett volna a kazánok fűtésére.

A közgyűlést délután négy órakor mintegy harminc bizottsági tag jelenlétében nyitotta meg dr. Orbán Kálmán polgármester. A vízműtelep visszacsatolásáról szóló jelentést tudomásul vette a közgyűlés s dr. Lichtenstein Jenő bizottsági tag kifejezte azon várakozását, hogy ezután már olcsóbb lesz a vízszolgáltatás, mert magyar területen kevesebb a víz s jutányosabban szerezhető be az olaj. A polgármester fölvilágosi-

totta a fölshózlalót, hogy ez a remény nagyon is tulzott, mert az olaj beszerzési költsége a magas vámdíjtétel miatt jóval magasabb most, mint a cseh vám, amelyet akkor kellett fizetni, amikor a vízműtelepet még nem csatolták vissza.

Nagy és széles vitát provokált a villany egységáranak megállapítása a szénklauzullal kapcsolatban s az üzemi bizottság javaslata a fogyasztóktól széntartalékolásra beszédendő biztosíték összegek kivétele tárgyában.

A vitát Láncki Zoltán bizottsági tag indította meg s erősen kifogásolta az üzemi bizottság azon eljárását, hogy sok ügyet a közgyűlés megkerülésével intéz el. Hosszasan bizonyítottatta, hogy nagymérvű szénparazlás folyik a közműveknél s bizalmatlansági indítványt tett az üzemi bizottság illetve a vállalat vezetősége ellen, vizsgálat elrendelését is javasolta. Több ízben szólalt föl még az alaposan kiszélesedett három óras vitában, fűszerezve az anyagot az olajcsempészettel, meg az izzólámpa kivitellel. — Grosz Dezső dr. az ipar és kereskedelem s általában a fogyasztók érdekében követelte a nappali áram szolgáltatását s közbiztonsági és egyéb fontos közérdekekre utalással a folytonos (éjjeli) áramszolgáltatást. Erős bírálatot illette a Közművek vezetőségét a régebbi s az újabban kért biztosítéki összeggel kapcsolatban, mely negyven mil-

liós megterhelését jelentené a fogyasztó közönségnek. Indítványozta, hogy az üzemi vezetőség nyolc nap alatt a közművek állapotát ismertető s a biztosíték szükségességét számadatokkal igazoló jelentést terjesszen a közgyűlés elé. — Láncki Zoltán vizsgáló bizottság indítványát, a közgyűlés dr. Holló Andornak a jogi szempontokat megvilágító s ugyancsak az üzemi bizottság javaslata ellen irányuló felszólalása után Grosz Dezső dr. indítványát 12 szavazattal 11 ellenében elfogadta.

Kertész Ödön bizottsági tag az üzemi bizottság összetételét kifogásolta s javasolta, hogy a közgyűlés egészítse ki a bizottságot jogász, kereskedő szakértő tagokkal. Indítványát elvetette a közgyűlés, miután ilyen tagok vannak a bizottságban s mert ez a kérdés nem képezte a közgyűlés tárgysorozatának anyagát.

A polgármesternek a megfelelő tényállást leszögező nyilatkozata után Geiger Ottmár igazgatófőmérnök adta meg a kívánt fölvilágosításokat s arra hivatkozott, hogy nem lehet olyan kétségbeejtő a helyzet mikor az új helyi telepnek a legalacsonyabb egységárai vannak, összehasonlítva más városok telepeivel. Fölvilágosításaiban egyébként nagyon habozó és tartózkodó volt, a mi igen türelmetlenné tette a bizottsági tagokat s az ingerültség és idegesség kárbavesztette Grosz Dezső és Holló Andor nyugodt és tárgyilagos hozzászólásainak értékét is.

A közművekhez fűződő fontos érdekek szükségessé teszik, hogy a nyolc nap múltán beterjesztendő üzemi bizottsági jelentés nyugodtabb atmoszférában kerüljön tárgyalás és határozathozatal alá.

Végül az üzemi szabályzatot eszközölt módosításokat a közgyűlés.

A Zempléni vármegyei Törvényhatósági Árvizsgáló Bizottság Tájékoztató árai.

A Zempléni vármegyei TVHAB. folyó év október hó 4-én tartott albizottsági ülésében az eddig érvényben volt tájékoztató árat hatályon kívül helyezte s kimondta, hogy egyelőre mindaddig, amíg a szabad verseny folyamán a viszonyoknak megfelelő árak ki nem alakulnak, tájékoztató árat nem állapít meg.

Az Árvizsgáló Bizottságot ez elhatározásában az vezette, hogy a termékek árai csaknem óráról órára változnak.

Az a körülmény pedig, hogy az árvizsgáló bizottságnak ellenőrzést teljesítő szervei egyáltalán nincsenek, egyenesen illuzoriussá teszi a bizottság működését.

— Zemplénhez csatolják pénzügyileg Abauj. Amint a miskolczi „Magyar Jövő” értesül, a pénzügyminisztériumban erősen kísért Abaujvármegyének pénzügyi szempontból Zemplénhez való csatolása. Ebben az esetben számos áthelyezés várható az új helyi pénzügyigazgatóságához. Az ügyben végleges döntés még nem történt.

ABADIE

valódi francia szivarka-papír.

II I R E K.

Október 6.

A mult avarja sohasem fogja feledésbe takarni ezt a napot, melyen a tizenhárom tábornok halála keresztje avatta a bitófát.

Hiába viharzott át lelkünkön azóta sok pusztító, véres fergeg, új mártírok százait írva be a magyar történelem véres könyvébe, az aradi mártírok nevét soha el nem halványuló dicsfényvel övezi a magyar kegyelet.

Diadal és csatavesztés után a mi lelkünk sirjukhoz zarándokolni meríteni új győzelemhez, vagy új talpraálláshoz. Az ő sirjuk könnyel áztatott hantjába ver gyökeret a magyar jövő zöldleves fája.

A „Zemplén” közönségének. A mai gazdasági viszonyok arra kényszerítettek, hogy a „Zemplén”-től és nyomdájától megváljak. — Eladtam a „Zemplén”-t azon reményben, hogy a vevő Részvénytársaság több áldozattal bírja majd megővni tisztaságát.

Bucsuzom tehát. Kérem mindazokat, kikkel a Zemplén révén évek hosszú során összeköttetésbe kerültem, hogy jóemlékezetükben megartsanak és törekvéseimben ezután is támogassanak.

Sátoraljai hely, 1923. okt. 6.

Króó Mór.

— **Halálozás.** Korchmáros Jánosné szül. Hordó Erzsébet életének 40., boldog házasságának 14. évében ez év szeptember 30-án Taktaharkányon rövid szenvedés után elhunyt. Október 2-án temették el a vidéki intelligencia és Taktaharkány népének nagy részvételével a taktaharkányi sírboltba. Az elhunytban Korchmáros János taktaharkányi vezetőjegyző neje gyászolja.

— **Bajnoki mérkőzések.** A D. V. T. K. első csapata vasárnap délután 3/4 órai kezdettel bajnoki futbal mérkőzést tart a dohánygyár mögötti sportpályán az Egyetértés Sport Klub első csapatával. A Sac. ugyanakkor a diósgyőri pályán mérkőzik a Dac. első csapatával.

— **Eljegyzés.** Schwartz Elzát, Schwartz N. József tekintélyes ujhelyi iparos leányát eljegyezte Szigeti Sándor Budapestről. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Ismertető előadás.** A „Sátoraljai helyi Kereskedelmi Társulat” felkérésére Hollós István miniszteri tanácsos pénzügyigazgató, Mészáros Bálint pénzügyi tanácsos és Hoffmann Barna pénzügyi titkár urak f. hó 7-én d. e. 11 órakor az újabb közérdekű pénzügyi rendeletekről (adóvalorizáció, illetékek, fogyasztási adópótlékok) ismertető előadást tartanak a „Kaszinó” helyiségében. Az előadás közérdekű voltára való tekintettel a társulat tagjain kívül vendégeket is szívesen lát a Kereskedelmi Társulat.

— **A felvidéki községi választásokon** a mandátumok 72 százalékát nyerte el az ellenzék s csak 18 százalékát a kormánypártok.

— **A rendőri büntető bíróság** a városi számvevőségen birt helyiségéből a városháza földszintjén kijelölt irodai helyiségbe költözött át.

ZEMPLENI GAZDA

A Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye

Szerkesztő:

ILLÉSHÁZY ENDRE

A Zemplén várn. Gazd. Egyesület ügyv. titkára

Értesítés.

A félévszázados multa visszatekintő s a Tokajhegyalja érdekei körül a multban annyi érdemeket szerzett Zemplén lapot s a lapot előállító Zemplén nyomdát a most megalakult „Zemplén könyvnyomda és lapkiadó részvénytársaság” megvevén, a „Zempléni Gazda” — mert a részvénytársaság vezetőségének Gazdasági Egyesületünk vezetői állanak élén — mártól kezdve a „Zemplén” lap keretében jelenik meg mindaddig, míg Egyesületünk abban a helyzetben lesz, hogy a „Zempléni Gazdát” önállóan jelentesse meg.

Felkérjük Zemplén vármegye gazdaközönségét s egyesületünk tagjait, hogy a „Zemplén”-t s a Zemplén nyomdát, melyben Egyesületünk anyagilag is érdekelve van, támogatni sziveskedjenek azáltal, hogy a lapot rendeljék meg s minden szükségelt nyomtatványt a „Zemplén könyvnyomda és lapkiadó részvénytársaság”-nál (Sátoraljai hely, Széchenyi-tér 9.) szerezzék be, illetve nyomtasanak.

A Gazdasági Egyesület elnöksége.

Kormányrendelet

a bortörvény kiegészítésére.

A nemzetgyűlés elnapolása miatt a bortörvény novella letárgyalható nem lévén, a kormány az ez idei must feldolgozásának lehetővé tétele végett a következő rendeletet bocsátotta ki:

A m. kir. miniszteriumnak 6720. M. E. számú rendelete

az 1923. évi szüretelésből származó must és bor előállításának és kezelésének szabályozásáról.

A m. kir. miniszterium a bor értékesítéséhez fűződő fontos közgazdasági érdekekre figyelemmel az érdes bornak kiviteli célokra való készítéséről 5514/1914. M. E. számú kiadott (Magyarországi Rendeletek Tára 1919. évfolyam, 842. lapján közzétett) rendelet rendelkezéseinek módosításával és kiegészítésével az 1923. évi szüretelésből származó must és bor előállításának és kezelésének szabályozása tárgyában az 1920. évi I. t.-c. 10. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. Az 1923. évi szüretelésből származó mustot — kivéve a tokajhegyaljai borvidék zárt területén termelt mustot — bárki külön engedély nélkül besűrítetheti.

A tokajhegyaljai borvidék zárt területén termelt must besűrítéséhez külön engedély szükséges. Ezt az engedélyt a földmivelségi miniszter adja a Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület véleményének meghallgatása után.

2. §. Az 1923. évi szüretelésből származó musthoz, borhoz, vagy vörösbort cefréjéhez a természetes cukorhiány pótlására — a tokajhegyaljai borvidék zárt területén kivéve — bármely hazai borvidéken termelt és szőlőből készült besűrített mustot vagy szárított (fonnyasztott) szőlőt a jelen §. ötödik bekezdése értelmében kapott engedéllyel oly

mennyiségben szabad hozzáadni, hogy az így megjavított mustból (cefréből) származó bor feljese kiejert állapotban legfeljebb 3 (három) térfogat % szesztartalommal emelkedhessék, de 14 (tizennégy) % szesztartalmat meg ne haladjon.

Oly mustot vagy bort, amelyet más borvidékeken származó besűrített musttal vagy szárított szőlővel javítottak, csak általános elnevezéssel (pl. asztali bor, pécsegybor stb.) szabad forgalomba hozni, ellenben valamely borvidékre, nemkülönben valamely szőlőfajta (jellegzetes borfajtákra) utaló megjelölésük egyaránt tilos.

Termelők ugyanannak a községnek a szőlőterületéről származó szárított szőlővel a jelen §. első bekezdésében meghatározott korlátok között mustjukat engedély nélkül is kijavíthatják.

A must javítását csakis a szüret kezdetétől az engedélykijáratban esetről-esetre megállapítandó időben szabad végezni.

A must javításának engedélyezése iránti kérelem benyújtására és kezelésére az 1908 : LXVII. tc. 4. §-a, valamint a végrehajtása tárgyában kiadott 112,000/1908. számú rendelet, 16—24. §-ában megállapított rendelkezések irányadóak.

A tokajhegyaljai borvidék zárt területén az 1923. évben termelt mustnak besűrített musttal vagy szárított szőlővel javításához csupán a földmivelségi miniszter adhat engedélyt.

A tokajhegyaljai borvidék zárt területén termelt mustnak javításához csak az ott termelt szőlőből származott besűrített mustot vagy fonnyasztott szőlőt szabad felhasználni.

A besűrített mustnak ipari feldolgozás céljára felhasználását a földmivelségi miniszter rendelettel szabályozza.

3. §. A tokajhegyaljai borvidék zárt területén az 1923. évben termelt asszu és érdes szamorodni bor szesztartalmának emelése legalább 70 (hetven) térfogatszázalékos hibátlan borpárlat hozzáadásával szabad, ugyanakkor, hogy hektoliterenkint legfeljebb 4 (négy) térfogatszázalékos mennyiségű borpárlat használható és hogy ekként a bor szesztartalma 18 (tizennyolc) térfogatszázalékos meg ne haladjon. A borpárlatnak a jelen §. értelmében használatát a községi elöljáróságnál előzetesen be kell jelenteni.

4. §. A földmivelségi miniszter felhatalmaztatik, hogy az 1923. évi termésből állandó minőségű, jellegű és összetételű, ugynevezett típusboroknak állami ellenőrzés alatt előállítására céljából a bor szesztartalmának emelését legalább 70 (hetven) térfogatszázalékos hibátlan borpárlat hozzáadásával megengedhesse.

A borpárlat alkalmazásának, valamint a párlási célra szolgáló bor (Brennwein) előállításának módjait a földmivelségi miniszter rendelettel állapítja meg.

Besűrített musttal vagy szőlővel javított mustból erjedt borra azonban ily engedélyt nem lehet adni.

5. §. Az 1923. évi termésből csemegeborok előállításához a földmivelségi miniszter által megállapított módokkal bel-

földi szárított szőlő, besűrített must vagy legalább 70 (hetven) térfogat %-os hibátlan borpárlat használható.

Csemegebor más, akár bel- akár külföldi borral házastani tilos.

6. §. Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és tizenöt napig terjedhet bezárással, valamint százhuszezer koronáig terjedhet pénzbüntetéssel büntetendő.

1. Aki a jelen rendeletben engedélyhez kötött must- vagy borjavítást engedély nélkül, vagy nem a meghatározott feltételek megtartásával végez;

2. aki az 1. pont alá eső mustot vagy bort raktáron tart vagy forgalomba hoz;

3. aki más borvidékről származó besűrített musttal vagy szárított szőlővel javított mustot vagy bort valamely borvidékre vagy szőlőfajta utalással hoz forgalomba;

4. aki csemegebor más, akár bel- akár külföldi borral házast.

Az 1908. XLVII. t.-c. a munkaadó vagy felügyelettel megbízott egyén felelősségére, a mintavételre és a zár alá vételre, a denaturálásra, az elkobzásra, a hatóság által értékesítésre, a megsemmisítésre, továbbá a büntető, a borvizsgáló és a borenőrző eljárásra vonatkozó s ezidőszert is hatályban levő különleges rendelkezéseit a jelen rendelet alá eső kihágások esetében is meg kell alkalmazni.

7. §. A jelen rendelet életbelépésével az érdes bornak kiviteli célokra való készítése tárgyában 5514/1919. M. E. szám alatt kiadott rendelet hatályát veszti.

Budapest, 1923. szept. 19.

Dr. Vass s. k.

A földmivelségi miniszterium a fenti kormányrendelet alapján nyilatkozatra hívta fel a Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület elnökségét, hogy „kivánatosnak tartja-e az ez idei must besűrítését s annak borjavítási célokra való felhasználását.”

A Gazdasági Egyesület elnöksége a rendelet helyes értelmezésére hivatkozva kijelentette, hogy véleményét esetről esetre óhajt adni, mert adandó véleményére nem egyedül az időjárás, de a kérvényező egyéni megbízhatósága is befolyással leend. Az egyesület általánosságban e nagyfontosságú kérdésben nem nyilatkozhat, mert nem nyithatja meg egy általánosságban tett véleményadással a borpáncsolás zsilipeit, nem akarja kockáztatni ezáltal a Tokajhegyalja jó hírnevét.

K É V E

Mezőgazdasági Hitelintézet

és Iparfejlesztési R.-T.

Budapest, V., Nádor-ucca 20.

Elfogad megbízásokat termény értékesítésre minden mennyiségben. — Mezőgazdasági hitelt nyújt kedvező feltételekkel. Mezőgazdasági többtermelés és Iparfejlesztés.

— Október 15-én kezdődik a szüret. A sátorlajaujhelyi hegyközség szeptember 30-iki választmányi ülése a szüret kezdetének időpontját október hó 15-ére állapította meg. Szüreti munkabérek: borházban dolgozó munkásnak este 8 óráig, délben és este 1—1 órai pihenéssel 5000 kor., este 8 óra után minden órára 500 korona, puttonosnak 1500 korona, felnőtt szedőnek 1000 korona, 16 éven aluli szedőnek 606 korona.

— Felemelték az utlevelek kiállítási díját. A belügyminiszter okt. 1-től jelentékenyen felemelte az utlevelek kiállítási díját. A rendelet szerint a köztisztviselők, munkások, gazdasági cselédek az eddigi 600 korona helyett 5000 koronát, minden más kérelmező pedig 40,000 koronát fizet az utlevelekért. Ezenkívül termé-

szetesen még vizumdíjat is kell fizetni az illetékes követségen vagy konzulátuson.

— A zempléni vármegyei keresztény kisgazdák, iparosok és alkalmazottak áru- és hitel-szövetkezete folyó évi szept. hó 29-én tartott közgyűlésének idevonatkozó határozatai alapján értesíti a tagokat, hogy: 1. üzlet-részszelvényeiket (3. sz.) október 5-től kezdve beváltja; 2. az október 15-ig e célra beszolgáltatott vásárlási könyvecskék alapján megállapított vásárlási visszatérítést részükre kifizeti; 3. a szövetkezet tagjai az 1920—21. üzleti évben jegyzet minden részvényük után 12, az 1921—22. üzleti évben jegyzet minden részvényük után 8, az 1922—23. üzleti évben jegyzet minden részvényük után 4 új üzletrészt jegyezhetnek az eredeti 50 koronás névértékben,

20 korona jegyzési díj mellett. Az idevonatkozó igényeket azonban október 3. és 18-ika között okvetlen be kell jelenteni a szövetkezet irodájában, mert a kiszabott határidőn túli igénylések nem vételnek figyelembe.

— Ingyen utazhat Budapestre annyit megtakarít, ha vászon-, szövet-, menyasszonyi kelengye és egyéb rőfösáru bevásárlásánál felkeresi Sarkadi Rudolf kézműtáruháza (IV., Fővám-tér 3.) Felhívjuk egyébként olvasóink figyelmét a cég, mai számunkban megjelent hirdetésére.

— Száz millió koronát, hatvan millió, ötven millió, negyven millió koronát is nyerhet az új m. kir. osztálysorsjátékon. Hivatalos árak: egész 4000 korona, fél 2000 kor., negyed 1000 kor. Rendeljen levlező lapon október

8-ig, mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet folytán huzás előtt elfogy. A rendelt sorsjegyeket és hivatalos játéktérket azonnal küldi „Benkő Bank Részv. Társ.” Budapest, VI., Andrassy-ut 60.

— Dr. Kállay Zoltán jogi szemiráriuma Budapest, Andrassy-ut 8. és Szeged, Pallavicini-utca 3., felelősséggel és biztos sikerrel készít elő bármely egyetem és jogakadémia összes jogi vizsgáira és az ügyvédi vizsgákra. **Jegyzet-bérlet! Rekapituláció!** Minden felvilágosítást szóval vagy levélben készséggel ad akár a budapesti, akár a szegedi igazgatóság.

Ruhákat kifogástalanul tisztít, minden szüre fest Rakovszky, Beresényi-utca 5. sz. Bérlelő: Sárkány.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ
FÉLE
FAISKOLA, SZŐLŐ ÉS BORGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
CZEGLÉD.
Szállít októbertől-áprilisig mindennemű gyümölcsfát, díszfát, díszoszerjét, rózsát, évelővirágnövényeket, gyözeres és síma szőlővesszőt stb.
Tájkertészeti iroda és személyes megrendelések elintézési helye
BUDAPESTEN:
IV., FERENCIEK-TERE 3. FÉLEMELET 14
TELEFONSZÁM: HUSZEZER-57
Kérje nagy képes árjegyzékünket.

Százmillió korona nyerhető

egy összegben egyetlen sorsjeggyel a november 14-én kezdődő

XI. osztálysorsjátékban.

Megrendeléseket már eszközlünk.

Deak és dr. Orfódy bankház

Andrassy-uti fiók, Budapest, Andrassy ut 16

Jutalom: 60 millió Hiv. sorsjegyárak:

Nyeremény 40 " 1/1 4,000 korona
" 20 " 1/2 2,000 "
" 10 " stb. 1/4 1,000 "

összesen 700 millió.

Egy teljes fürdőszoba berendezés eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

HÁZAI GYAKRTMÁNY

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás!

SARKADI RUDOLF

kézmű áruháza, Budapest, IV. Fővám-tér 3. (Közp. vásárosarokkal szemben.)

Postai szállítást utánvétellel a pénz felének előzetes beküldése ellenében.

Kelengyevásznak és sífók méterje	8,000.— K
Szövetek méterje	17,000.— K
Barchetek méterje	11,000.— K
Mosóceig méterje	9,000.— K
Zefirek méterje	9,000.— K
Fejkendők darabja	6,000.— K
Gyapju horgolt kendők darabja	30,000.— K

Menyasszonyi- és vőlegényi kelengyék óriási nagy választékban.

Az Első Sátorlajaujhelyi Hordógyár

Butorgyárában

ujjonnan készült komplett **hálószobák** gyári árban kaphatók.

Blum Goza

butorgyára

Sátorlajaujhely, Justus-utca 38.

KÉSZIT:

asztalos és

kárpitos

munkákat

rajz és terv szerint a legfin. kivitelben

Kovács Balázs Szujhely

Rákóczi-utca 43. (Diánával szemben.)

Elvállal mindennemű

férfi és női kalapok átalakítását, javítását és tisztítását.

a legrövidebb idő alatt.

Raktáron mindenféle férfi gyapjukalapok minden színben.

Pontos kiszolgálás. Jutányos árak

BRILLIANS, platina, gyöngy, arany, ezüst antik tárgy, régi arany és ezüstpénz beváltás, a legmagasabb npi árban:
RÖSSLER, Budapest, IX., Üllői-ut 3. szám, Calvin-tér mellett.

3000 hl. **Boroshordó**

különb. nagyságban **eladó**
PERFEKTA R-T.
Budapest, V., Mérleg-u. 9. Tel 162-92.

Kereskedők!

Gyapjufonalak és műselymek minden minőségben és színben, kézimunka sablonok nagy választékban. Nagyban és kicsinyben legolcsóbb árban kaphatók:
Bornstein Globus kézimunkaház
Budapest, VIII., Baross-utca 86.

Elsőrendű uradalmi paradicsom kapható a legolcsóbb árban

Orbán Béla fűszer-, csemege- és hentesáru üzletében Sátorlajaujhely, Petőfi-utca 1. szám.